

Industrielt design – ikke kun varm luft

RADIATORER. Da jeg som nybagt, industriel designer søgte de første udfordringer indenfor produktdesign brændte jeg - ikke overraskende - varm på radiatorbranchen.

Af Annette Krath Poulsen

Den eftertænkssomme læser undrer sig måske over, hvordan en ung designer kan finde udfordring i at arbejde sammen med en traditionel smedevirksomhed? - Forklaringen er, at tiden på arkitektsskolen bliver fordrevet med innovative tanker og et stort engagement af kunstnerisk frihed, hvorfor den "tunge udviklingsproces" i en traditionel produktionsvirksomhed i sig selv er en udfordring, da den tilfører det moment af virkelighed, som er savnet i projektarbejdet under uddannelsen.

er opfyldt: Produktets funktionalitet er god, produktet ser godt ud, og produktet kan produceres på en rationel måde. - Som en forudsætning gælder naturligvis, at der skal eksistere et marked for produktet - men dette er en helt anden snak, som oftest ligger til grund for designerens "arbejdsfære" og danner udgangspunkt for kravspecifikationer og idéfaser.

Langt mellem nyhederne

Med mine "designer-briller" på har jeg år efter år konstateret at der var langt imellem nyhederne på messerne, og at

det i den forbindelse er en god idé at samarbejde med en industriel designer i produktudviklingsforløbet.

Den industrielle designer er medspilleren i udviklingsafdelingen, hvis rolle er at fungere som "the missing link" i samarbejde med marketing, som repræsentant for brugerne på den ene side og produktionsteknisk afdeling, som repræsentant for den rationelle logistik og produktion på den anden side.

Både indenfor byggeri, indretning, møbeldesign og produktdesign generelt kan man hente viden og inspiration via designeren, for at sikre at de nye

Annette Krath Poulsen

er industriel designer men uddannet på Kunstakademiets arkitektsskole, hvor hun dimitterede i 1994. Siden da har hun samarbejdet med forskellige produktionsvirksomheder og har bl.a. designet flere produkter for Hudevad Radiatorfabrik A/S på Fyn.

Kender branchen

Når jeg desuden anskuer branchen som en udfordring, er det ud fra en iagttagelse, som jeg undervejs har fået dokumenteret rigeligt.

I fem år har jeg arbejdet med produkt-design bl.a. for Hudevad Radiatorfabrik, som er en af de produktionsvirksomheder, som for længst har fået øjnene op for fordelene ved at integrere design i virksomheden - ikke kun i produktudviklingsforløbet, men som en integreret del af virksomhedens totale image og identitet i forhold til omverdenen.

Jeg har fulgt udviklingen og de faglige debatter i branchen nøje, bl.a. ved at besøge de nationale VVS-messer og flere internationale fagrelevante messer eksempelvis ISH i Frankfurt, og Interbuild i Birmingham - foruden at abonnere på bladet her, naturligvis!

Produktdesign – tre ting

Omkring mig har jeg oplevet VVS-branchen generelt, og fundet at den på visse områder er meget "forsømt" hvad angår godt produkt-design. - Og lad mig for en ordens skyld straks definere at produkt-design er godt, når hele tre ting

det, man markedsfører som nyheder, oftest blot er kosmetiske forandringer eller forbedringer af eksisterende produktsortiment.

Prøv selv - med kritikerbrillerne på - at huske tilbage på sidste VVS-messe - ((f.eks. i Bella Center denne måned)) i Danmark eller i udlandet: Hvor mange innovative nyheder som ikke kun er kosmetiske forbedringer eller forandringer af eksisterende produkter præsenteres der?

Det er jo selvfølgelig både en god og en dårlig erkendelse at nå til som designer; god fordi det viser at der er mange muligheder for at designe nye produkter - og dårlig fordi det viser at producenterne i højere grad "pynter" på eksisterende produkter end udvikler nye. Men vigtigst af alt er det en iagttagelse af branchen som helhed bør reagere på ved at satse mere på den innovative produktudvikling - for at undgå at danske producenter taber markedsandele til omverdenen og derved mister omsætning.

Designeren åbner perspektiver

Og lad mig derfor redegøre for, hvorfor

produkter bliver udviklet i relation til trenden og markedets behov!

Ved at sammensætte et udviklingsteam som allerede i den indledende projektfase bringer designeren på banen, sikrer virksomheden sig, at alle tænkelige løsningsmodeller afprøves - og dermed at man i udviklingsprojektet bliver frigjort fra traditionelle metoder og materialer, og når frem til den optimale løsning ud fra de tre kriterier: Æstetik, funktionalitet og produktion. Således bliver den ekspertise, der er til stede i virksomheden i skikkelse af erfarne medarbejdere fra marketing, produktionsafdeling, teknisk afdeling, udviklingsafdeling m.v. suppleret af designerens alternative tankeproces og evne til at omsætte kundernes krav og behov til godt produkt-design.

Modstand en udfordring

Eventuelle barrierer nedbrydes og de - set gennem denne designers for omtalte briller - konservative virksomheder får rusket pelsen, både hvad angår udviklingsmetoder, brug af materialer og produktionsmetoder. For designeren er det kun en ekstra udfordring at

møde et "sådan plejer vi ikke at gøre" eller "det kan vist ikke lade sig gøre" som første forhindring i en løsningsmodel.

De udviklingsmedarbejdere der har oplevet dette "ping-pong" samarbejde, må ikke genkende, når jeg hermed postulerer at det er både fordrende og inspirerende for udviklingsarbejdet

diator), der har en lav overfladetemperatur og er formgivet i et "kurvet" design, som sikrer, at børn og bevægelseshæmmede ikke kan komme til skade på radiatoren, hvis de falder eller læner sig op ad denne. Radiatoren opfylder alle tekniske krav og har en del yderligere funktioner, som gør den hensigtsmæssig i de fornævnte

særlige miljøer, hvor f.eks. børn og mennesker med nedsat bevægelighed færdes. Til sammenligning kan man i Dansk Ingeniørforenings Norm For Varme anlæg p.t. læse at overfladetemperaturen ikke må overstige 50°C. Den engagerede designer kan så spekulere over om man i Storbritannien har en mere følsom hud end i Danmark...

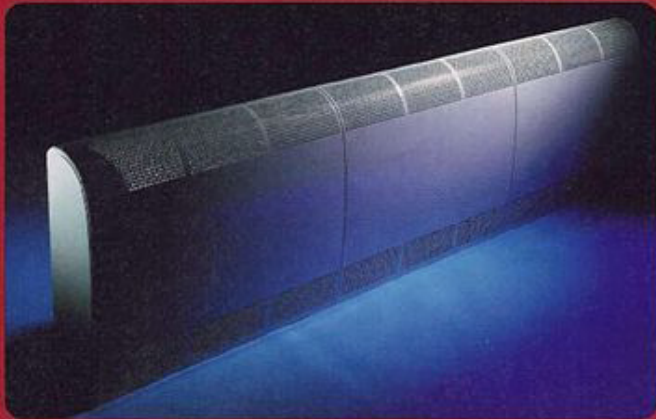
I Dansk Ingeniørforenings Norm For Varme anlæg med vand som varmebærende medium kan man læse under punkt "3.4.4 Sikring mod personskader" at: Rør, ventiler og lignende placeres således,

salg, hvorfor det i sig selv er en fordel at der i det første, visuelle indtryk signaleres godt produkt design. - Foruden naturligvis en sammenhængende virksomheds identitet som ramme om produktet. De fremtidige forbrugere - og dermed også indkøbere og forhandlere - stiller større og større krav til produkterne og prioriterer design og kvalitet mindst lige så højt som pris.

Designet er derfor en uundværlig del af den innovative produktudvikling - og en nødvendighed hvis virksomhederne ønsker at udvikle bæredygtige idéer til godt produkt design - som kan sælges i fremtiden!

Erkendelse i branchen

Heldigvis lanceres der ind imellem nye og gode produkter. Nogle af disse er udviklet i samarbejde med

LST-radiator (Low Surface Temperature radiator) har en lav overfladetemperatur og er formgivet i et "kurvet" design, som sikrer, at børn og bevægelseshæmmede ikke kan komme til skade på radiatoren.

Radius fra Hudevad Radiatorfabrik har vundet international anerkendelse og omtale.

samt at resultatet oftest overrasker selv den mest traditionstunge produktionsvirksomhed.

Nytænkning virker

For nylig har undertegnede eksempelvis - efter samme princip i en traditionel produktionsvirksomhed - designet et nyt produkt specifikt til at afløse et eksisterende som ikke kunne imødekomme nye krav fra sundheds- og plejesektoren på det engelske marked. Designet er revolutionerende anderledes i forhold til det hidtidige produkt, og salgskurven efter lanceringen i Storbritannien, afspejler en stigende afsætning af produktet.

Det omtalte produkt er en ny LST-radiator (Low Surface Temperature ra-

diator) omgivelser. Det gør at er nærliggende ligeledes at lancere den i de øvrige europæiske lande. Det innovative element er her, at arkitekter og ingeniører nu endelig har et produkt, som er hensigtsmæssigt at indplacere på institutioner og hospitaler, hvor det tidligere har været nødvendigt at opføre "på stedet" løsninger som afskærmning for de varme radiatoroverflader. (tidligere omtalt her i bladet i maj 1999).

Forskellige normer

Som en lille ironisk anekdote kan det nævnes at det i Storbritannien foreskrives at ingen overfladetemperatur på radiatorens dele må overstige 43°C i

at der ikke er risiko for personskader ved berøring. Vejledning: Rør, ventiler og lignende med overfladetemperaturer, der kan blive højere end 50°C, bør afskærms eller placeres således, at der ikke er risiko for forbrændinger ved utilsigtet berøring. Radiatorstikledninger isoleres normalt ikke i samme rum som radiatoren.

Design et konkurrenceparameter

Det er ganske givet, at godt design i fremtiden vil være et væsentlig konkurrenceparameter for produktsalget. Bl.a. vil internettet i kraft af E-handel blive et afgørende medie for virksomhedernes produktpræsentationer og

denne industrielle designer og har vundet international anerkendelse og omtale - og ikke mindst solgt godt!

De første spadse skridt er derfor allerede taget i den rigtige retning. Måske fordi man fra statslig instans har etableret en "Design-isbryder-støtteordning" for at fremme brugen af industrielle designere i produktudviklingsprojekter.

(Institut for Designrådgivning - IDR - Fruebjergvej 3 - 2100 København Ø administrerer "Design-isbryder-ordningen" hvorom mere information kan rekvireres på telefon nr.: 3917 9718)

Men forhåbentlig er det også et tegn på, at flere har erkendt at et samarbejde med en industriel designer som "inspirator" i forhold til markeds- og brugerkrav, researcher i forhold til trends og fremtid og sparringspartner i forhold til produktudviklingen, resulterer i et godt produkt design. - At et væsentlig salgsparameter på fremtidens marked er et godt produkt design - og sidst, men ikke mindst, at industriel design ikke kun er varm luft, men en helhed der opnås når god funktionalitet, god æstetik og rationel produktion mødes i et produkt!